

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa J.W. C. Spółki Akcyjnej z siedzibą w Z.
przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
o nałożenie kary pieniężnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 30 września 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia
19 czerwca 2013 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powódki zwrot kosztów
postępowania kasacyjnego w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) zł.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2013 r., , Sąd Apelacyjny oddalił apelację
pозwanego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów od wyroku Sądu
Okręgowego w W. - sądu ochrony konkurencji i konsumentów z dnia 1 czerwca
2012 r., w którym uchylono decyzję o nałożeniu kary pieniężnej na powódkę J.W. C.
Spółkę Akcyjną z siedzibą w Z.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której
wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadnił zachodzącą - według niego -
nieważnością postępowania oraz oczywistą zasadnością skargi. Według
skarżącego oczywista zasadność skargi jest konsekwencją naruszenia przez Sąd
Apelacyjny "ustalonej linii orzeczniczej i poglądów wyrażanych w doktrynie",

zwłaszcza w odniesieniu do wykładni art. 130 k.p.c. W ocenie pozwanego, brak pełnomocnictwa procesowego jest brakiem formalnym, który może zostać usunięty na wezwanie przewodniczącego w trybie art. 130 § 1 k.p.c. Przekroczenie terminu tygodniowego przewidzianego na usunięcie braku formalnego powoduje obligatoryjny zwrot pisma procesowego stronie, przy czym pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków prawnych. W rozpoznawanej sprawie nie ulega zaś wątpliwości, że pełnomocnik strony powodowej nie usunął w terminie braku formalnego pisma (braku pełnomocnictwa procesowego), ponieważ w odpowiedzi na wezwanie przewodniczącego w Sądzie pierwszej instancji przedstawił nieprawidłowo poświadczoną kopię dokumentu udzielonego pełnomocnictwa. Tymczasem zgodnie z poglądem wyrażonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2011 r., III CZP 70/11 (OSNC 2012 nr 6, poz. 73), sposób sporządzania przez radcę prawnego poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem, określony w art. 6 ust. 3 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych, ma zastosowanie również do uwierzytelniania odpisu pełnomocnictwa (art. 89 § 1 k.p.c.). Z kolei, nieważność postępowania, która - w ocenie skarżącego - stanowi dodatkową okoliczność przemawiającą za rozpoznaniem skargi kasacyjnej, polega na tym, że postępowanie sądowe w sprawie toczyło się z udziałem osoby, która nie przedłożyła dokumentów wykazujących jej umocowanie do działania w procesie. Zdaniem pozwanego, odwołanie od kwestionowanej przez powódkę decyzji zostało w jej imieniu wniesione przez osobę nieuprawnioną, a to prowadzi do wniosku, że odwołanie w ogóle nie zostało złożone. W konsekwencji całe późniejsze postępowanie było dotknięte nieważnością. Pozwany wniosł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i odrzucenie odwołania lub umorzenie postępowania, przy orzeczeniu o kosztach postępowania za wszystkie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania, albo o uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego i poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji oraz przekazanie Sądowi Okręgowemu sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona powodowa wniosła o odmowę

przyjęcia jej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Pozwany uważa, że wniesiona przez niego skarga powinna zostać rozpoznana z uwagi występującą w sprawie nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.) oraz dlatego, że skarga jest oczywiście zasadna (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Tej argumentacji Sąd Najwyższy jednak nie podziela, co oznacza, że skarga nie kwalifikuje się do jej merytorycznego rozpoznania.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy stwierdza, że skarga kasacyjna pozwanego, nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną przy powołaniu się skarżącego na zarzut obrazy art. 130 § 2 i art. 479^{31a} § 2 k.p.c., bowiem tych przepisów prawa procesowego Sąd drugiej instancji nie naruszył. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym wszelkie braki formalne pozwu (przez który należy rozumieć także odwołanie od decyzji Prezesa), w tym brak pełnomocnictwa procesowego, podlegają uzupełnieniu w trybie i pod rygorem wskazanymi w art. 130-130³ k.p.c. jedynie na wstępnym etapie postępowania, a ten kończy się w momencie doręczenia odpisu pozwu stronie przeciwnej (tak Sąd Najwyższy zwłaszcza w wyroku z dnia 30 września 2010 r., I CSK 555/09, LEX nr 630168). Zatem, skoro Sąd pierwszej instancji nadał bieg odwołaniu złożonemu przez powódkę, mimo niewykonania (wadliwego wykonania) przez nią zarządzenia przewodniczącego w zakresie usunięcia braków formalnych tego pisma, to powoływany w apelacji pozwanego zarzut naruszenia art. 130 § 2 k.p.c. nie mógł zostać uwzględniony przez Sąd Apelacyjny. Naruszenie art. 130 § 2 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji nie uzasadnia potrzeby przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (zwłaszcza z uwagi na jej oczywistą

zasadność), bowiem przedmiotem kontroli kasacyjnej są wyłącznie uchybienia formalne, których dopuścił się sąd odwoławczy. Wskazanej przez pozwanego obrazy prawa procesowego (art. 130 § 2 k.p.c.) Sąd Apelacyjny się nie dopuścił, zaś nieuwzględnienie przez ten Sąd stosownego zarzutu podniesionego w apelacji miało oparcie w utrwalonym orzecznictwie sądowym. W tych okolicznościach nie można zasadnie twierdzić, że zaskarżone orzeczenie Sądu drugiej instancji jest dotknięte brakami kardynalnymi, widocznymi "na pierwszy rzut oka", bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107), co rodziłoby potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania w oparciu o art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wbrew twierdzeniom skarżącego nie można uznać, by w sprawie zachodziła nieważność postępowania, o której mowa w art. 379 pkt 2 k.p.c. Pozwany upatruje nieważności postępowania w tym, że sprawa została wszczęta (a następnie kontynuowana) w imieniu strony powodowej przez osobę, która wprawdzie mogła występować w charakterze pełnomocnika procesowego powódki, lecz nie wykazała należytego umocowania do działania w sprawie. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego uznano natomiast za dopuszczalne i prawnie skuteczne, następcze potwierdzenie przez stronę czynności procesowych dokonanych w jej imieniu bez odpowiedniego umocowania (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2009 r., III CZP 118/08, OSNC 2009 nr 6, poz. 76 i orzecznictwo powołane w jej uzasadnieniu). W sytuacji, gdy strona skorzysta z takiej możliwości i potwierdzi czynności procesowe uprzednio dokonane w jej imieniu przez nienależycie umocowanego pełnomocnika, to przyczyna nieważności wskazana w art. 379 pkt 2 k.p.c. zostaje usunięta ze skutkiem wstecznym (*ex tunc*). W toku postępowania apelacyjnego w rozpoznawanej sprawie powódka potwierdziła wszystkie czynności procesowe podjęte w jej imieniu przez radcę prawnego, który wcześniej nie przedłożył prawidłowo poświadczony za zgodność z oryginałem kopii pełnomocnictwa. To zaś oznacza, że postępowanie odwoławcze w sprawie nie było dotknięte nieważnością, na którą powołuje się skarżący.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego w oparciu o przepisy art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).